

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 471. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708760238848/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

undere endnu bedst at *jeg* gemmer dig; Ulf kunde muligvis omgaas dig med mindre Varsomhed!

Og han gik gennem Grønningen ud ad Langelinje, tænkende paa Konferensraadens Ansigt – smilende – men pludseligt trak der som et Næt af Skyer over hans Tanker: en af de ubestemte Forudfølelser, der kan kaste Skygge og rejse Storm midt i den klareste, stille, varme Augustdag.

Han rystede det af; gik op i Langelinjes Strandpavillon, forlangte noget at spise, satte sig ved et af Bordene i det ydre Galleri, lagde Hatten fra sig, tørrede sin varme Pande og saa' ud over Rheden.

En stolt Beliggenhed for en Hovedstad – tænkte han – og fangede i sit Blik Horisonten fra Taarbækspynten ned mod Tre Kroner, ud mod Kongedybet, over Værfterne paa Refshaleøen, til Batteriet Sixtus med Flagstangen, de kuplede Træer og Kanonerne. Kongedybet! tænkte han Minder fra Kanonaden, som ringede Aarhundredet ind over Hovedstaden og Landet og nu løber Aarhundredets Ebbe trægt og langsomt ud ... maaske *dø*g med en Daad, en Løftelse i sin Slutning eller med en Dønning fra en af Verdensstormene derude – derude Ulf's sociale Revolution!

Velkommen skal Du være! sagde han pludseligt og viftede med sin Hat; han begyndte saa at spise, og da han var færdig og havde tændt en Cigar, lænede han sig tilbage og tænkte: hvad nu – hvad saa?

Han vilde »gennemtænke« det Hele ret grundigt – hvilket? Istedetfor at gennemtænke, saa' han med Malerens Øje. Han saa' denne Flade dér for sig – og Augustsolen brændte ned derpaa – med bløde svage Briser hist og her, der lagde sig ligesom køketterende ind mod Skibsskrogene, overskærende Skyggespejlingerne, som legede i smaa Hop over det blanke Vand. Slæberdamperne, som kom med Pramme, trækkende baade dem og Røgen efter sig – glidende døsig forbi opankrede Lystfartøjer, der tørrede kridhvide Sejl og indigoblaa Skjorter nu en stor udenlandsk

Damper, ganske lodrette Sider, som en uhyre Cigarkasse af Jærn, med en kogende, sitrende Lyd gennem den stille Luft, sorte, svættede Master op mod en gyldenglinsende Sky, der allerede begyndte at antage Eftermiddagens Skær og Jærnkassen lod Ankeret gaa, svajede op, stødte hvid Damp fra sig ind i den sorte Røg en Dirren og en Dronen – og stille laa Kolossen dér – og Baade kom paa Siden – Havnevæsnets Dampbarkasse – eller var det Karantænevæsnets? Gerhard fik formelig travlt med at finde ud, hvilken det kunde være og saa tabte alle disse Detailler, Skrog og Master og Briser og Spejlinger, deres Interesse for ham. Og han gav sig til at forestille sig, hvorledes denne Damper losses og atter lader – og alle de Hænder og alle de Hjørner, som sættes i Bevægelse derved – og Pakhusene og Oplagspladserne, som aabnes og fyldes, og Kontorerne med alle Pennefolkene og Regnefolkene – og Pengene, som kommer ind og løber ud igen – rundtomkring i Byen, som suger sin Næring fra Havnen. Og Principalerne, der tager ud paa Landet til Familierne, som holder alle Bladene og køber nogle af Bogerne; og Kommis'erne, Handelsbetjentene, der lukker Kontoret og begiver sig ud paa Tivoli eller længere ud ad Frederiksbergkanten, hvor Aftenen falder paa og hvor Forlystelsesstederne vinker og lokker med Lys og Lamper, med Revue-Forestillinger, Sang og Klang thi dette er en By, som har sin Havn – et friskt, kommercielt Pust igennem sig – og Byen vil more sig, vil hverken afmale sig Fremtiden særlig mørk eller rosafarvet, vil slide Dagen og leve Livet – hvad der maaske er det aller fornuftigste, saa længe man er ung og en By, en Hovedstad, bør aldrig blive gammel i den Forstand, at den skruer sig op i en kritisk-filosofisk Fremtidsspekulation og Nutidsforknyttelse. »Leben und leben lassen!« –

Kongedybet! Ja, tænkte Gerhard, hvis Blik atter var ude over Rheden; det *var* saaledes og gennem Fragtdampernes Dirren og Dronen kan man endnu ligesom fornemme et svagt Ekko af de snart hundredeaarige Kanoner fra de gamle Blokskibe men for at »flette en saadan Mindekrans om Nationens Pande« tør denne Pande ikke stadigt være feberhed af den moderne Tænkning. Værsgod! Videnskab, Kritik, Kunst har sine lovbe-

stemte Veje og Virkninger – og den, der vil skrue tilbage, skruer sig selv i Klemme men hvem siger, at det naive Drag i Folket, at Lysten til harmløs Livsglæde ikke findes endnu? og at denne Folkets store gode Side ikke netop var medbestemmende i det »Humør,« hvormed man slog, skrev og sang dengang?

Ve dem, der nu kunstigt, i god Tro eller paa en politisk Doktrin, skruer Folket op til Krigsberedskab med Kanoner og Volde og Værker og Faner Ansvarer vil komme over dem, og saa er det maaske ikke engang *dem*, som skal bløde! Men ve ogsaa dem, der som et Modtræk paa en anden politisk Doktrin puster til Folkets gamle Svaghed for at »gøre Grin med det Hele«. At slaas – og rimeligvis falde, det er endda ikke den værste Udgang paa et eb-bende Aarhundred; at more sig ved et Glas og en rask Sang, det kan være ligesaa godt som det daglige Brød men at grine, det er virkningsløst; paa Grinet bygger man ligesaa lidt et Folk op, som man dermed nedriver Magthavernes Værker og Volde!

Hvad om man engang kunde tage Livsglæden, Morskaben i sin Haand – synge den ud blandt et træ men endnu ikke livstræt Folk – skænke den ud til tørstige Gemytter – selv om »Udskænker« skulde blive hængende ved Ens Navn! tænkte Gerhard og rejste sig. Jan Steen havde sin Knejspe – Bellman sine Tilhørere. Shakespeares Theater vilde *vi* nu kalde en Gøglerbod; men da Heiberg kom hjem fra Paris med sin Vaudeville, saa spurgte vore »alvorlige« Digtere, om Meningen var at gøre Theatret til en café chantant? Meningen var god nok – men Heiberg blev den *fine* Mand. Nu er hans Æsthetik flojten; hans Koupletter bestaar Leve den kommende danske Digter, der ikke ender som min Svi-gerpapa – som »fin« Mand! Aa, Ulf, Ulf, havde Du fåret lidt skaansommere frem imod Dig selv, saa havde Du kunnet være Jan Steen og Bellman i én Person!

Og Gerhard gik ud ad Langelinje.

Dér – idet han passerede den halvrunde Bænk med de skyggefulde Busketter omkring – hilste han paa Anna Funch. Hun sad sammen med Overgaard og Frøken Harriet Palm. Gerhard gik li-